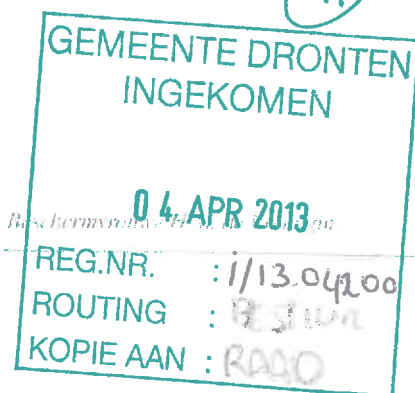

Dronten, 29 maart 2013

Onderwerp: Gemeentelijke monumenten.

Zeer geachte Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Dronten.

DRONTEN BESCHERMT HAAR OUDSTE HISTORIE NOG MAAR MATIG.

Het College van B & W heeft op 12 maart 2013 een aantal woningen en gebouwen aangewezen als gemeentelijk monument. Daarbij lijkt het in de pers genoemde aantal van 71 gebouwen, wat de ineens de monumenten status krijgt erg veel. Maar het getal moet wel worden bijgesteld en ook gerelativeerd.

Zo valt het blok van 8 woningen aan de Oost af, en het gemaal Lovink wat een rijksmonument is en daardoor geen gemeentelijk monument. Wanneer je deze lijst iets anders bekijkt, door de blokjes woningen als een object te zien, wordt het aantal objecten ineens heel anders,

- 8 in Dronten,
- 5 in Biddinghuizen,
- 3 in Swifterbant,
- 2 in het buitengebied.

De lijst bestaat diverse objecten: De Meerpaal, Het Gemeentehuis, 5 kerktorens, het Gemaal Colijn, 2 scholen, 2 tractorshowrooms, en 6 blokken woningen. Totaal wel geteld 61 monumenten.

Daar is de Provinciale Commissie Heemschut al heel erg blij mee, omdat er nu een begin is gemaakt.

Waardevol erfgoed

Plaatsing op de monumentenlijst betekent dat deze gebouwen erkend worden als zijnde waardevol voor de geschiedenis van de gemeente Dronten. Als iets waardevol is dan heeft men er iets voor over. Geen legeskosten bij verbouwing is een wel heel matige vergoeding, tegenover de beperkingen.

De plaatsen Biddinghuizen, Dronten en Swifterbant vierten dat 50 jaar geleden de eerste bewoners er kwamen wonen. In 1972 werd Dronten met de omliggende landschappen en dorpen de **Gemeente Dronten**. Dronten ontwikkelde zich vervolgens tot een gemeente van ruim 40.000 inwoners met moderne winkelcentra, woonwijken en bedrijventerreinen. In december 2012 werd de Hanzelijn in gebruik genomen. Daarvoor moesten ook de laatste pioniers barakken al wijken. Wij hopen die elders in het dorp weer terug te zien.

Door deze ontwikkelingen is de vroegste geschiedenis van de gemeente al weer aan het verdwijnen, Hoog tijd dus om af te wegen wat van de oudste

geschiedenis van de gemeente behouden en beschermd moet worden. Daarbij zou het uitgangspunt moeten zijn: **Wat weg is komt nooit meer terug**, en ook er zal altijd nog erfgoed verloren gaan.

Afwegingen

Op de lijst staan onder meer de eerste huizen in Dronten, met de golvende daken van Romke de Vries. Men heeft gekozen voor het blok woningen aan de Lijzijde, waar de eerste bewoners van Dronten zich vestigden. Grote woningen met meestal 4 slaapkamers. Een brede voorgevel aan de straatzijde waardoor ook grote tuinen ontstonden. Zeldzaam grote arbeiderswoningen in een heel bijzondere wijk met zijn golvende daken.

Die buurt zou als geheel bewaard moeten blijven, omdat die uniek is voor Nederland in de wederopbouw periode.

Maar waarom juist de woningen gekozen die het verst van het centrum liggen, en zich in de minst goede onderhoudstoestand bevinden?? Keuze mogelijkheden zijn er genoeg! Betere voorbeelden zijn o.a Klipperstraat 1 t/m 29 inclusief de kopwoning. Ook de Hoogaarstraat 1 t/m 21 die zien er veel beter uit.

Is de wethouder nooit ter plaatse gaan kijken, of wil men de handen vrij houden in het gebied direct achter de Meerpaal?? De Lijzijde zelf werd niet door het Oversticht aanbevolen bij de inventarisatie.

Van de lijst waarmee het college is gestart zijn de woningen aan de Oost vervallen. (nr. 8 t/m 22) Dit zijn ook woningen uit de beginperiode. Deze liggen aan de zicht-as naar het centrum, een van de invalswegen, en daarom bestemd voor de middenstand maar wel klein.

*Ik wil er wel voor pleiten toch een monumenten status te geven aan enkel woningen die nog wel in een vrij originele staat zijn, zoals nr. 22 of 32. Het hoeft niet persè een heel blok te zijn. Het moet dan wel door de eigenaren zelf worden aangevraagd. Een alternatief om **het type woningen** toch te kunnen behouden zijn de woningen aan de Werfstraat.*

Ook mis ik het type hoge woningen zoals in de Karveelstraat, blokje nr. 12 t/m 18, of 28 t/m 34. Deze maken een wezenlijk deel uit van deze buurt.

De woningen aan de Noord worden door "het Oversticht" middenstands woningen genoemd, maar waren zijn in opzet en eerste bewoning vooral voor het kader van de Rijksdienst en de notabelen van het dorp gebouwd, ook zij vertegenwoordigen een beeld van hoe het dorp Dronten was opgezet. Goed dat zij zijn meegenomen in de monumentenlijst.

Opvallend, zeker voor elke buitenstaander zijn de 5 kerktorens in drie dorpen, die de monumenten status hebben gekregen. Daar zijn we heel blij mee, dat is uniek voor Nederland. Maar waar blijft de eerste kerk op deze lijst?

Als eerste zou daar kerkcentrum Open Hof in Dronten voor in aanmerking kunnen komen. Vooral vanwege de zicht locatie en zijn vrije omgeving, die men dan wel moet opnemen in de bescherming.

In Swifterbant is ook de kerktoeren van de De Hoeksteen heel bijzonder door zijn vissenkop model en is mede gezichtsbepalend voor de entree van het dorp. Ook de tractorshowroom hoort daarbij. Jammer dat de omgeving daarvan niet beschermd is.

Als ruimtelijke structuur moet de Greente, met zijn visgraat structuur van de wegen zeker ook een beschermde status krijgen. Dit is onlosmakelijk verbonden met de toren en de entree van het dorp.

Conclusies

Heemschut is blij dat nu een aantal gebouwen de status van Gemeentelijk monument hebben gekregen. Wij zouden het aantal zeker nog uitgebreider willen zien. Te veel objecten uit de lijst van aanbevelingen gedaan door het Oversticht ontbreken nog op de lijst. Vooral worden de gebouwen nog te veel gezien als een op zichzelf staand object, terwijl juist de omgeving waarin het staat veel van de waarde uitmaakt, en die is nog nergens meegenomen bij de bescherming van ons gemeenschappelijk erfgoed. **Het kan nog beter**, daarom de kop boven deze brief.

De gemeentelijke monumenten zullen nu ook nog zichtbaar moeten worden gemaakt, middels een schildje? Er zal ook een beschrijving van de objecten moeten worden gemaakt, op een voor het publiek toegankelijke manier. Men mag er best trots op zijn en mag dat ook uitdragen. Als wij daar een rol in kunnen spelen, zijn we daar graag toe bereidt.

Hoogachtend,

P. Voermans

Adviseur Heemschut Flevoland

Handelsweg-Noord 20

8251 JT Dronten

Tel: 0321 313043

E-mail pietvoermans@hotmail.com

Deze brief is ook verstuurd aan de raadsleden van de gemeente Dronten en de lokale pers en de Stichting Geschiedschrijving Dronten.